

Aan de formateurs
Dhr. G. Koopmans en dhr. G. Gabriëls
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Stedelijke Cultuurregio Zuid, 13 mei 2019

Geachte heer Koopmans en heer Gabriëls,

Met veel vertrouwen volgen wij als Limburgse podiumkunstsector het proces rond de vorming van de formatie. We zien uit naar een nieuwe samenwerking met een wederom sterk en betrokken provinciaal bestuur. Uiteraard heeft ook de vorming van de stedelijke cultuurregio's, met als meest actuele stap het advies van de Raad voor Cultuur van 11 april jongstleden waarin de Stedelijke Cultuurregio Zuid nadrukkelijk wordt vermeld als een van de elf kandidaten, volop onze aandacht.

De afgelopen vier jaar hebben wij als hoofdzakelijk in Limburg gevestigde gezelschappen, festivals, talentmakelaar en orkest, een daadkrachtig en een zeer bij cultuur betrokken bestuur mogen ervaren. Ook de ambtelijke inzet was van grote waarde bij talloze samenwerkingsprojecten. Samen met GS Limburg hebben we ons publiek - in de eigen Provincie Limburg én tot ver daarbuiten - weten te inspireren, verwonderen en te vermaken, met een veelheid aan educatieve projecten, voorstellingen, concerten en andere culturele uitingen.

Graag nemen we in dit schrijven de gelegenheid om u, als formateurs van deze nieuwe coalitie, vanuit ons gezamenlijke perspectief enkele speerpunten, kansen voor samenwerking en uitdagingen mee te geven, zodat cultuur binnen de coalitievorming de aandacht krijgt die onze sector verdient en waar de inwoners van Limburg recht op hebben. Dit doen wij in het volste vertrouwen dat we met een nieuw bestuur van GS opnieuw vier jaar lang 'actiegericht en met ruimte voor groei en verwondering' kunnen samenwerken.

Als instellingen voor podiumkunsten en talentontwikkeling in Limburg geven wij u, in opmaat naar het nieuwe Coalitie Akkoord 2019-2023 van de Provincie Limburg, graag de volgende thema's mee:

1. Support en Matching

Het advies van de Raad voor Cultuur maakt dat er in de BIS binnen de Stedelijke Cultuurregio Zuid **groei** kan ontstaan. Enerzijds kunnen méér gezelschappen aanspraak maken een BIS-instelling te worden (zowel binnen de scenische podiumkunsten als de jeugdpodiumkunsten), anderzijds liggen er kansen de huidige BIS-instellingen te versterken. Het vraagt om **support en co-financiering** vanuit de Provincie en de Stedelijke Cultuurregio Zuid om zowel de groei van bestaande BIS-gezelschappen als de toetreding tot de BIS van andere gezelschappen mogelijk te maken. Daarnaast is er ook voldoende support nodig voor gezelschappen die onder meer vanwege hun kunstenaarschap en meer experimentele kracht van belang zijn voor Limburg en afhankelijk zullen blijven van het Fonds Podiumkunsten. Dit zijn mogelijk gezelschappen zoals Lieke Benders/Hoge Fronten, die een belangrijke spil vormen in het bestel en tussen publiek en makers.

2. Cultuureducatie

De Raad voor Cultuur hamert op het grote belang van **cultuureducatie**. Jeugdgezelschappen als Het Laagland en SALLY Dansgezelschap Maastricht en onder andere philharmonie zuidnederland zijn hierin specialisten en bereiken samen tienduizenden leerlingen en scholieren per jaar. Voor de gehele branche geldt dat het belang van educatie – voor kinderen én volwassenen – reeds in de huidige werking wordt onderstreept met tal van speciale activiteiten die door alle instellingen individueel en in Limburgs samenwerkingsverband worden ondernomen. Cultuureducatie in het voortgezet onderwijs dient net zoveel aandacht te krijgen als cultuureducatie in het primair onderwijs. Het is van groot belang te blijven investeren in de educatie van ons jonge publiek in Limburg, wij vragen hiervoor nadrukkelijk aandacht bij de Provincie om samen te investeren in het **publiek van de toekomst**.

3. Talentontwikkeling

De Raad voor Cultuur legt in zijn advies grote nadruk op talentontwikkeling. VIA ZUID is voor de podiumkunsten in Limburg dé netwerkorganisatie voor talentontwikkeling en voert deze taak uit in uiteenlopende samenwerkingen met alle ondertekenaars van deze brief, waarbij iedere instelling ook los van VIA ZUID haar rol voor talentontwikkeling neemt. Zonder aanwas en begeleiding van nieuwe acteurs, regisseurs, choreografen, dansers, musici, auteurs, componisten, maar ook zeker **productieleiders en zakelijk leiders**, zijn we als sector immers niet duurzaam. In onderlinge samenwerking creëren we in Limburg een stevig verblijfsklimaat dat aantrekkelijk is voor **nieuwe makers** en publiek. Festivals worden door de Raad voor Cultuur speciaal erkend in de rol die zij bij talentontwikkeling spelen. Hierin lopen de festivals binnen de Stedelijke Cultuurregio Zuid zoals De Nederlandse Dansdagen, International Breakdance Event, schrit_tmacher en Cultura Nova voorop.

4. Diversiteit en inclusiviteit

Het publiek laat zich graag ook buiten de sterke theaterzalen die de Stedelijke Cultuurregio Zuid rijk is verrassen. Theaters op locatie in kerken, kloosters, urbane locaties in de vrije natuur geven een extra dimensie mee voor nieuw publiek en/of bezoekers die op zoek zijn naar een totaalbeleving. Het Limburgse landschap is hiervoor steeds vaker de indrukwekkende gastheer, net als uiteenlopende erfgoedlocaties. Het publiek wil zichzelf ook terugzien op het toneel, de **diversiteit van het publiek** is groter dan de realiteit op de bühne. De inzet van de Provincie met het diversiteitspact, het internationale en jonge publiek van het International Breakdance Event en theaterstukken op locatie

zoals *Emma* van Toneelgroep Maastricht zijn voor ons goede voorbeelden van een meer **inclusieve** cultuursector.

5. Participatie en productie

Het meedoen aan cultuur - in welke vorm dan ook - en dus het vergroten van het publieksbereik is de basis voor de verdere groei van de Stedelijke Cultuurregio Zuid. Bij het veroveren van **nieuw publiek** via podia of festivals, vormt het vertellen van verhalen uit de eigen regio een succesvolle strategie. Andere bewezen route om nieuw publiek te verbinden zijn projecten waarin het publiek al tijdens het maakproces actief wordt betrokken, zoals De Nederlandse Dansdagen liet zien met *Bloedbanden* en schrit_tmacher met *Collaboration*.

6. De grens over

Samen met de Provincie willen we de grens over. Bruggen slaan naar onze directe burens en dus met partners aan de andere kant van de landsgrens. Best practice is ondermeer Cultura Nova dat reeds jarenlange ervaring heeft met euregionale samenwerking. Meer recent heeft philharmonie zuidnederland een samenwerkingsverband opgericht in Aken. Nu is het zaak deze initiatieven om te zetten in **nieuwe kansen voor euregionale samenwerking** voor Opera Zuid, SALLY Dansgezelschap Maastricht, Het Laagland en anderen. We willen niet alleen de grens over, maar ook de hand uitsteken naar Noord- en Midden Limburg. Prachtige regio's waarmee we ook in een stevige ontwikkeling zitten. Zo speelt Toneelgroep Maastricht in navolging van de eerste stadsthiller *Zwart Water* (Venlo, 2018) in 2020 in Roermond een nieuwe stadsthiller.

7. Zakelijkheid

De zakelijk leiders en directies van onze instellingen willen aan de slag met nieuwe zakelijkheid zoals het creëren van sponsorships, een revolverend fonds waar ook de Raad voor Cultuur over spreekt en het aangaan van relaties met het bedrijfsleven. Ook is er de wens om met **andere sectoren** verbindingen te leggen, daarbij kijken we nadrukkelijk naar de sport- en zorgsector. Hierin trekken we graag samen op met de Provincie om verschillende beleidsterreinen middels cultuur aan elkaar te verbinden.

Tenslotte

Het advies van de Raad voor Cultuur spreekt ons op tal van punten aan, maar er zijn ook zorgen, bijvoorbeeld ten aanzien van de naleving van de Fair Practice Code. Wij willen u beiden vragen ons in de komende weken vooral te consulteren, zoals dat ook tijdens de opmaat naar het profielplan Löss is gedaan, en het gesprek te blijven voeren om samen de juiste keuzes te maken voor cultuur in en vanuit Limburg. Graag lichten wij onze brief verder toe in een gesprek.

Rest ons om u beiden veel succes te wensen met de verdere formatie.

Met een hartelijke groet,

Servé Hermans, Michel Sluysmans **Toneelgroep Maastricht**, Stefan Rosu, Jos Roeden **philharmonie zuidnederland**, Waut Koeken **Opera Zuid**, Jackie Smeets, Ton Driessen **VIA ZUID**, Lieke Benders, Janneke Schmeitz, Violien Vocks **Hoge Fronten**, Ronald Wintjens, Martine van Dijk **Festival de Nederlandse Dansdagen**, Bas Schoonderwoerd, Rick Takvorian **schrit_tmacher** Rocco Malherbe, Fiedel van der Hijden **Cultura Nova**, Tyrone van der Meer **International Breakdance Event**, Simone Mager, Inez Derksen **Het Laagland**, Nicolle van Lith, Stefan Ernst, Ronald Wintjens **SALLY Dansgezelschap Maastricht**